

- یکشنبه ۱۹ شهریور ۱۴۰۲
- ۲۴ صفر ۱۴۴۵
- سال سی و یکم
- شماره ۸۸۸۱

پیروزی دیپلماسی بر تحریم محیط زیستی

سازمان ملل و ۵۰ کشور جهان بر همکاری با ایران برای مقابله با گردوغبار تأکید کردند

گزارش	زهار رفیعی
خبرنگار	

نشست بین‌المللی مقابله با توفان‌های ماسه و گردوغبار با حضور ۵۰ کشور جهان و مقامات سازمان ملل در تهران و در حالی برگزار شد که از صبح

به امید قطعنامه‌ای برای مقابله با گردوغبار

علی سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست؛امیدواریم نتیجه نهایی این اجلاس رهاوردی برای همه کشورها در راه مقابله با گردوغبار باشد و الزامات قطعنامه سازمان ملل متحد کشورها را در کنار هم قرار دهد. از سال ۲ هزار میلادی خشکسالی‌ها و دامنه گستره آنها ۲۰ درصد افزایش داشته است. براساس آخرین یافته‌های جهانی و نتایجی که آژانس اسکاپ سازمان ملل متحد منتشر کرده، طی ۵۰سال اخیر حدود ۵۰ درصد وقایع آب‌وهوایی مربوط به خشکسالی بوده است. براساس آخرین مقالاتی که ساینس منتشر کرده است، دریاچه‌های بزرگ و منابع عظیم آبی جهان به خشکی گراپیده که این موضوع دال بر افزایش منابع گردوغبار است. بنابر اعلام دبیر کل سازمان ملل متحد سالانه ۷میلیون نفر بر اثر آلودگی جوی طبیعی و مصنوعی در حال مرگ هستند. این آمار و ارقام ما را به چارناندیشی وادار می‌کند. به‌دلیل دستاوردهای بزرگ اجلاس منطقه‌ای، سازمان ملل متحد ضمن قدردانی از کشور جمهوری اسلامی ایران، کشور ما را به‌عنوان میزبان اجلاس بین‌المللی مقابله با توفان‌های ماسه و گردوغبار انتخاب کرد. از آنجا که تأکید رئیس‌جمهور محترم دولت مردمی سیزدهم بر اجرایی شدن نتایج این اجلاس‌هاست، اقدامات عملی نیز شروع شده است؛ به‌عنوان مثال در ۲استان کشور عراق و ۲استان مجاور ایران عملیات اجرایی شروع می‌شود. امیدواریم نتیجه نهایی این اجلاس رهاوردی برای همه کشورها در راه مقابله با گردوغبار باشد و الزامات قطعنامه سازمان ملل متحد کشورها را در کنار هم قرار دهد.

همشهری

عکس همشهری / احمد غلامی

پیروزی دیپلماسی بر تحریم محیط زیستی

دب‌روز ورزش باد شدید کانون‌های انتشار گردوغبار در ایران را فعال کرده و آسمان تهران با گردوغبار استان‌های همجوار غبار آلود شده بود. این وضع تا روز دوشنبه نیز ادامه خواهد داشت.

اجلاس جهانی مقابله با گردوغبار در تهران در حالی با حضور رئیس‌جمهوری، وزیر خارجه، نماینده مقیم سازمان ملل در تهران و معاونان دبیر کل سازمان ملل در تهران گشایش یافت که نمایندگان

۲پیشنهاد رئیس‌جمهور برای مقابله با گردوغبار به جهان و سازمان ملل

سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری اسلامی ایران: در سال‌های اخیر قطعنامه‌هایی برای مقابله با پدیده‌های محیط‌زیستی نظیر گردوغبار صادر شده، اما از نکاتی که باید برای آن چاره‌ای اساسی اندیشید، ضمانت اجرایی قطعنامه‌های سازمان‌های بین‌المللی در زمینه حفاظت از محیط‌زیست است تا برخی کشورها با پشتوانه قدرت و ثروت نتوانند آنها را نقض کنند. امروز حفاظت از محیط‌زیست یک مسئله و دغدغه عمومی و نه صرفاً مربوط یک کشور و منطقه خاص است. تهدیدهای ناشی از آسیب به محیط‌زیست برای جان انسان‌ها و امنیت غذایی همه کشورها بوده و دغدغه‌مندان را به همفکری و همکاری واداشته است. بدون تردید استفاده نادرست و ناعادلانه منابع آب در پیدایش توفان‌های ماسه و گردوغبار نقش دارد و این مسئله مستلزم توجه ویژه به مدیریت منابع آب و مصرف آن است. توسعه یافتگی بدون توجه به مسائل زیست‌محیطی رویه غلط و مردود از جانب برخی کشورهای توسعه‌یافته است. کشورهای سلطه‌گر اما بدون توجه به مسائل محیط‌زیستی و صرفاً با نگاه به منافع اقتصادی و توسعه صنعتی و نظامی خود، مشکلات بسیاری را متوجه جوامع بشری کرده‌اند و با تهدید دریاها، جنگل‌ها و زمین‌ها به دیگر انسان‌ها ظلم می‌کنند. حفظ محیط‌زیست به هیچ‌وجه نباید تحت تأثیر مسائل سیاسی و تعارفات معمول دیپلماتیک باشد و تصمیمات اتخاذشده در این زمینه باید به‌عنوان یک موضوع مهم خارج از این چارچوب‌ها دنبال شود. در راهبرد جمهوری اسلامی ایران «توسعه آری، به خطر انداختن محیط‌زیست هرگز» همواره مورد توجه بوده و در کنار سازمان حفاظت محیط‌زیست که به موضوع مهم تولید توجه دارد، کارآفرینان و صنعتگران ما نیز به این قانون و راهبرد اساسی توجه داشته‌اند. «استفاده از ظرفیت‌های مراکز علمی و تحقیقاتی»، «ایجاد صندوق مالی» و «تهیه پیوست‌های فرهنگی و رسانه‌ای» ۲پیشنهاد جمهوری اسلامی ایران برای مقابله مؤثر با توفان‌های شن، ماسه و گردوغبار است.

کاهش آب دجله و فرات، بار اضافه بر دوش عراقی‌هاست
نزار امیدی، وزیر محیط‌زیست عراق: آلودگی‌های محیط‌زیستی و مشکلات کاهش سطح آب دریاها، وضعیت اقتصادی و اجتماعی کشورها را تهدید کرده است. موضوع گردوغبار یک پس‌رفت در حوزه محیط‌زیست محسوب می‌شود. کشور عراق با پیوستن به نهادهای بین‌المللی درصدد است به حفظ محیط‌زیست کمک کند. افزایش جهانی دمای هوا، افزایش توفان‌های شن و غبار را به همراه داشته و شرایط اجتماعی و بهداشتی کشورهای مختلف از جمله عراق را تحت تأثیر قرار داده است. همچنین کاهش آب دجله و فرات بار اضافه بر دوش مردم و دولت عراق گذاشته و بخش زیادی از منابع آبی رودخانه‌های عراق در سال ۲۰۲۳ خشک شده است. دولت عراق به دنبال هماهنگی به‌منظور برگزاری نشست‌های منطقه‌ای در حوزه محیط‌زیست است. کشورهای مختلف باید تجربه‌های خود را در حوزه حفاظت از محیط‌زیست به اشتراک گذارند. کشور عراق به سمت همکاری‌های دوجانبه و چندجانبه در حوزه محیط‌زیست رفته است و در سال ۲۰۲۲ هم تفاهنامه با کشور ایران در این راستا منعقد کرد. همچنین در شهرها و استان‌های مختلف عراق مانند کربلا طرح‌های محیط‌زیستی در نظر گرفته شده است که امیدواریم نتایج مؤثری داشته باشد.

نقل قول خبر

تأثیر ترور یس‌م بر محیط‌زیست سوریه

شکرالله جدید، وزیر محیط‌زیست سوریه: اقدامات گسترده‌ای برای تثبیت خاک و حفاظت از محیط‌زیست داشته‌ام؛ البته بخشی از این پروژه‌ها به‌دلیل اقدامات تروریستی در حال حاضر متوقف شده است. سوریه با خشکسالی و افزایش درجه حرارت هوا و موج‌های گردوغبار مواجه است. تحریم‌ها در تشدید این موضوعات مشکل آفرین بوده و باید اقدامات مؤثری جهت رفع این مشکلات صورت گیرد. سوریه یا بینه به ۳۵توافق محیط‌زیستی به‌ویژه توافقنامه پاریس و توافقنامه‌های سازمان ملل برای مقابله با بیابان‌زایی و حفاظت از محیط‌زیست است. سوریه تأکید دارد که ایران از طریق برگزاری این اجلاس نقش مؤثری در جهت مقابله با توفان‌های گردوغبار و ماسه دارد.

معاون رئیس‌جمهوری اعلام کرد: «خوشبختانه جمهوری اسلامی ایران با کشورهای عراق و عربستان نیز رویکرد مناسبی برای انجام شده و امیدواریم با برگزاری نشست‌های دوجانبه بیشتر، بتوان به همکاری بهتر در زمینه تأمین حقایق‌ها رسید.»

سلاجقه همچنین خبر داد که «اقدامات میدانی مشترک بین ایران و عراق و سوریه برای مقابله با گردوغبار به‌زودی آغاز می‌شود و سایر کشورهای منطقه، نظیر کویت، قطر، عمان، امارات و عربستان نیز رویکرد مناسبی برای مقابله با گردوغبار دارند که امیدواریم با انجام همکاری‌های مشترک بتوان کانون‌های انتشار گردوغبار در منطقه را کنترل کرد.»

معاون رئیس‌جمهوری اعلام کرد: «خوشبختانه

در ماه‌های اخیر روابط جمهوری اسلامی ایران و کشور عربستان سعودی رو به بهبود رفته که حاصل بهبود روابط را در حوزه محیط‌زیست نیز مشاهده می‌کنیم و پیام‌های خوبی بین ۲کشور رد و بدل شده و هر قدر روابط بین ۲کشور ارتقا پیدا کند، وضعیت محیط‌زیست منطقه نیز بهبود می‌یابد.» وی همچنین در حاشیه برگزاری اجلاس جهانی مقابله با گردوغبار در تهران

در نشست دوجانبه ایران و قطر با فالح بن ناصر آل ثانی، وزیر محیط‌زیست و تغییرات آب‌وهوایی قطر، دولت قطر نیز درگیر پدیده گردوغبار است و همیشه از کشورها در سطوح منطقه‌ای و بین‌المللی برای مقابله با گردوغبار دعوت کرده است. کشور قطر برنامه منظمی برای مقابله با بیابان‌زایی تعریف کرده است که تا سال ۲۰۲۰به‌طور کامل انجام خواهد شد؛ ازجمله این برنامه‌ها کشتن گیاه در مناطق بیابانی قطر است که کاشت یکمیلیون اصله نهال در شهرهای بیابانی کشور قطر از جمله

این برنامه‌هاست. با توجه به تأثیرات گردوغبار بر اقتصاد کشورها، قطر تلاش می‌کند تا با کمک سازمان ملل متحد با کشورهایی که تحت تأثیر گردوغبار هستند، همکاری کند. با مسئله گردوغبار نباید به‌عنوان یک مسئله ثانویه برخورد کنیم.

این برنامه‌هاست. با توجه به تأثیرات گردوغبار بر اقتصاد کشورها، قطر تلاش می‌کند تا با کمک سازمان ملل متحد با کشورهایی که تحت تأثیر گردوغبار هستند، همکاری کند. با مسئله گردوغبار نباید به‌عنوان یک مسئله ثانویه برخورد کنیم.

خیزش میلیون‌ها تن گردوغبار از بستر دریاچه آرال

عزیز عبدالحکیم‌اف، وزیر محیط‌زیست و تغییرات اقلیمی ازبکستان:متأسفانه به‌دلیل تغییرات اقلیمی و تزلزل شرایط محیط‌زیستی شاهد از بین رفتن گونه‌ها و مهاجرت انسان‌ها در بخش‌های مختلفی از جهان هستیم. در کشور ازبکستان بیش از ۵۰درصد سرمایه‌گذاری کشور به بیابان‌زدایی اختصاص داده شده است. در حال حاضر ۳ میلیون هکتار از بستر دریاچه آرال بسه کانون گردوغبار و توفان‌نمک تبدیل شده و این گردوغبار و توفان‌ها تا هزاران کیلومتر قابلیت حرکت دارد. همچنین سالانه حدود ۶ تا ۱۰میلیون تن از این گردوغبار از دریاچه آرال وارد چو می‌شود. این توفان‌ها سبب افزایش ۴۶درصدی بیماری‌های تنفسی در کودکان و افزایش ۳۸درصدی آن در بزرگسالان شده است.

حاشیه

رایزنی محیط‌زیستی با همسایگان در اجلاس تهران

برگزاری اجلاس جهانی مقابله با گردوغبار با حضور ۵۰کشور و سازمان‌های بین‌المللی زیر نظر سازمان ملل، در شرایطی که تحریم‌های شدید علیه کشورمان، ایران را از کمک‌های بین‌المللی در حوزه حفاظت از محیط‌زیست آن‌هم به‌اذعان نماینده مقیم سازمان ملل در تهران محروم کرده است، نشانه موفقیت ایران در تدوام دیپلماسی محیط‌زیستی برای مقابله با بحران‌های بین‌المللی زیست‌محیطی است که دامنه آنها به ایران نیز رسیده است.

علی سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست کشورمان در حاشیه اجلاس بین‌المللی مقابله با توفان‌های ماسه و گردوغبار در پاسخ به سؤال یک خبرنگار عراقی که از او درباره عدم تأمین کافی حقایق‌های ایران و عراق توسط دولت ترکیه از رودخانه‌های مرزی پرسید، اعلام کرد: «در حوضه‌های آبخیز دجله و فرات متأسفانه این اتفاق رخ داده و کشورهایی نظیر ایران، عراق و سوریه که در پایین دست قرار گرفته‌اند، با مشکل مواجه شده‌اند.»

او اعلام کرد: «اخیراً رایزنی‌های خوبی بین جمهوری اسلامی ایران با کشورهای ترکیه، عراق و سوریه برای تأمین حقایق‌های پایین دست انجام شده و امیدواریم با برگزاری نشست‌های دوجانبه بیشتر، بتوان به همکاری بهتر در زمینه تأمین حقایق‌ها رسید.»

سلاجقه همچنین خبر داد که «اقدامات میدانی مشترک بین ایران و عراق و سوریه برای مقابله با گردوغبار به‌زودی آغاز می‌شود و سایر کشورهای منطقه، نظیر کویت، قطر، عمان، امارات و عربستان نیز رویکرد مناسبی برای مقابله با گردوغبار دارند که امیدواریم با انجام همکاری‌های مشترک بتوان کانون‌های انتشار گردوغبار در منطقه را کنترل کرد.»

معاون رئیس‌جمهوری اعلام کرد: «خوشبختانه در ماه‌های اخیر روابط جمهوری اسلامی ایران و کشور عربستان سعودی رو به بهبود رفته که حاصل بهبود روابط را در حوزه محیط‌زیست نیز مشاهده می‌کنیم و پیام‌های خوبی بین ۲کشور رد و بدل شده و هر قدر روابط بین ۲کشور ارتقا پیدا کند، وضعیت محیط‌زیست منطقه نیز بهبود می‌یابد.» وی همچنین در حاشیه برگزاری اجلاس جهانی مقابله با گردوغبار در تهران

در نشست دوجانبه ایران و قطر با فالح بن ناصر آل ثانی، وزیر محیط‌زیست و تغییرات آب و هوایی آن کشور درخصوص کاهش آلودگی‌های خلیج فارس، انتقال تجارب، دانش و افزایش همکاری‌ها در خصوص مقابله با توفان‌های گردوغبار گفت‌وگو کرد.

خبرخوان

هجوم گردوغبار به تهران تا ۲روز آینده

همزمان با برگزاری اجلاس گردوغبار و افزایش وزش باد شدید در تهران، مدیرکل مدیریت بحران استان تهران از آمادباش دستگاه‌های عضو ستاد مدیریت بحران تا ۲روز آینده به‌دلیل هجوم گردوغبار در استان خبر داد. حامد یزدی‌مهر در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به برگزاری جلسه کار گروه شرایط اضطرار پدیده گردوغبار استان تهران که با حضور مدیرکل هواشناسی استان و سایر اعضای کارگروه در اداره کل مدیریت بحران استانداری تهران برگزار شد، گفت: این جلسه با توجه به صدور هشدار سطح نارنجی در استان تهران تشکیل شد و در جریان آن با موافقت اکثریت اعضامقرر شد که تمامی دستگاه‌های عضو ستاد مدیریت بحران تا روز دوشنبه ۲۰شهریورماه در آمادباش کامل قرار بگیرند. یزدی‌مهر با بیان اینکه در زمان صدور هشدار نارنجی ضروری است که افراد مبتلا به بیماری‌های قلبی و روی، سالمندان و کودکان از هرگونه فعالیت فیزیکی خارج از منزل اجتناب کنند، افزود: از شهروندان نیز می‌خواهیم دیگر فعالیت‌های طولانی و سنگین خارج از منزل را کاهش دهند.

وی گفت:توصیه اکید مدیریت بحران در اوقات بروز پدیده گردوغبار این است که افراد از فعالیت‌های شدید بدنی مانند ورزش‌های سبک و سنگین و قدم‌زدن در فضای باز خودداری کنند و مصرف شیر و ماست کم‌چرب و میوه و سبزی تازه برای دفع سموم از بدن را در دستور کار قرار دهند.

اداره کل هواشناسی استان تهران ساعاتی پیش از این نشست، در گزارشی از کاهش محسوس دما طی فردا و پس فردا و احتمال انتقال گردوغبار از استان‌های مجاور و در بعضی ساعات کاهش کیفیت هوا تا روز دوشنبه خبر داد. سازمان هواشناسی پیش‌بینی کرده است که از دیشب تا پایان امروز (یکشنبه) با توجه به تشدید ناپایداری‌ها، گاهی وزش باد خیلی شدید در نیمه جنوبی استان تهران با رخداد تندباد لحظه‌ای همراه با خیزش گردوخاک اتفاق بیفتد و به همین دلیل تا روز دوشنبه احتمال انتقال گردوغبار از استان‌های مجاور و در برخی ساعات کاهش کیفیت هوا رخ دهد.

اعلام سازمان هواشناسی به‌معنای آن است که کانون‌های انتشار گردوغبار در استان‌های همجوار تهران نظیر تالاب صالحیه در استان البرز، دریاچه نمک در استان قم و همچنین برخی کانون‌های گردوغبار در استان سمنان همزمان با وقوع تندباد و وزش باد شدید فعال شده و گردوغبار حاصل از وزش باد از عرصه‌های خشکیده و بیابانی استان‌های مجاور را به استان تهران منتقل می‌کنند.